

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 28. september 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-0905
Dok.: JIA40292

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 747 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. maj 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Espersen (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 747 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren bede sin svenske kollega forklare, hvad den svenske regering formoder, anledningen er til, at Sverige har cirka otte gange så mange anmeldte voldtægter pr. 100.000 indbyggere end de øvrige nordiske lande (jf. tal fra 2008: 467 i Danmark, 5.446 i Sverige), og vil ministeren bede sin svenske kollega oplyse, hvilke tiltag den svenske regering iværksætter for at nedsætte antallet af voldtægter i Sverige?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Justitiedepartementet i Sverige, der har oplyst følgende:

”Ett viktigt mål för den svenska regeringen är att skapa ett starkt och väl fungerande skydd mot våldtäkter och andra sexuella övergrepp. Frågorna står högt upp på regeringens agenda.

Våldtäkt är traditionellt ett brott där mörkertalet är stort. Att anmälningens frekvensen ökar är positivt. Det betyder att kunskapen har ökat och att bemötandet hos bl.a. rättsväsendet blivit bättre så att fler vågar anmäla brotten. Detta är viktigt och har varit en medveten strategi under de senaste åren.

Regeringen har vidtagit kraftfulla åtgärder för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Två handlingsplaner har antagits och regeringen har avsatt sammanlagt drygt 1 miljard kronor i detta syfte. Många av åtgärderna i handlingsplanerna syftar till att förebygga och bekämpa våldtäkt eller annat sexuellt våld. Som exempel kan nämnas att NCK – Nationellt Centrum för Kvinnofrid – på regeringens uppdrag tagit fram ett handlingsprogram för hälso- och sjukvårdens omhändertagande av offer för sexuella övergrepp. Handlingsprogrammet ska nu införas i hela landet. Syftet är att se till att rätt prover tas vid undersökningen av offret för att resultatet ska kunna utgöra ett viktigt stöd i utredningen av brottet.

I detta sammanhang måste dock framhållas svårigheter med att jämföra statistiska uppgifter från olika länder. Skälet till detta är att det finns stora skillnader i ländernas sätt att hämta in och redovisa sådana uppgifter. Dessutom påverkas anmälningstalen av hur ett land har valt att definiera våldtäkt i lagen och om våldtäktsbegreppet getts en snävare eller en mer vidsträckt definition.

Den breda definition av våldtäktsbrottet som Sverige har påverkar naturligtvis att anmälningstalen här är höga. Den sexualbrottsreform som genomfördes i Sverige år 2005 innebar

genomgripande förändringar av bestämmelserna om sexualbrott i 6 kap. brottsbalken. Bland annat utvidgades våldtäktsbestämmelsen i flera avseenden och fler gärningar ska i dag bedömas som våldtäkt bl.a. genom att kravet på tvång satts lägre och att de allvarligaste fallen av sexuellt utnyttjande arbetats in i våldtäktsbestämmelsen (t.ex. situationer där förövaren utnyttjar att offret på grund av berusning befinner sig i ett hjälplöst tillstånd). Vidare utvidgades tillämpningsområdet för de särskilda straffbestämmelserna om sexualbrott mot barn genom att kravet på tvång helt togs bort.

2005 års lagstiftning var redan när den infördes omdebatterad och som alltid när stora förändringar genomförs är det nödvändigt att fortlöpande följa utvecklingen och vara uppmärksam på om ändringarna har lett till önskat resultat. Regeringen har därför tillsatt en utredning med uppgift att utvärdera tillämpningen av reformen. Syftet med utvärderingen är bl.a. att följa upp och se hur bestämmelserna har fungerat i praktiken. Utvärderingen ska särskilt fokusera på våldtäktsbrottet. Uppdraget ska redovisas senast den 29 oktober 2010.

Upplysningsvis kan nämnas att Brottsförebyggande rådet (www.bra.se) har gett ut rapporterna "Våldtäkt mot personer 15 år eller äldre" avseende våldtäktsutvecklingen under åren 1995 – 2006 (rapport 2008:13) och "Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2007" (rapport 2008:23)."